

Utrjevanje znanja, GUM, 7. razred

Dva tedna boš pri GUM samostojno utrjeval znanje letošnjega leta in se pripravljaj na ocenjevanje znanja. Pri delu uporabljaj SDZ, zvezek z učnimi listi in si pomagaj z učnimi pesmimi, ki smo jih peli. Zvezek uredi, prilepi po vrsti učne liste. Vprašanja spodaj so večinoma zelo podrobna, zato se ne prestraši njihovega števila ☺ Odgovore zapisuj v zvezek. Če ti je ljubše ponavljanje z miselnimi vzorci, lahko uporabiš tudi ta način. Uporabljaj barve in si oglej slikovno gradivo v SDZ. Delo, ki ga boš samostojno opravil doma, boš pokazal pri prvi uri GUM in bo del končne ocene.

Poslušaj tudi zvočne posnetke, do katerih prideš s pomočjo kode v svojem SDZ oz. si SDZ z vsemi posnetki brezplačno naloži s spleta: <https://www.irokus.si/izbirka>

Stari vek

1. Naštej po vrsti obdobja glasbenega razvoja, pomagaš si lahko z **učno pesmico**, ki smo jo peli ☺
2. Kdo je muzikolog? Kdo je skladatelj, kdo pesnik?
3. Katere dejavnosti je glasba poleg petja še zaobjemala? Ob katerih priložnostih je glasba živel?
4. Katero je domnevno najstarejše glasbilo? Kaj veš o njem?
5. Katero je druga najstarejše glasbilo v Sloveniji? Kje so ga našli in koliko je staro?
6. Na katerih glasbilih izvajajo skladbo Nenada Firšta Glasba divjih bab? **Poslušaj posnetek št 6.**
7. **Glasbo** katerih **zunajevropskih kultur** smo obravnavali? Kdaj so cvetele te kulture?
8. Egipt: kdo je izvajal glasbo? Kateri so viri za preučevanje glasbe? Priljubljena glasbila?
9. Kitajska: Koliko tonov je obsegala starokitajska lestvica? Kako se imenuje? **Poslušaj posnetek št 8.**
10. Indija: Katera so stara indijska glasbila? Kaj je bila Gajatri mantra? **Poslušaj posnetek št 9.**

Antika

1. Kaj pomeni pojem antika?
2. Od kod je po verovanju starih Grkov izvira glasba? Zakaj so stari Grki cenili glasbo?
3. Koliko glasni so bili grški napevi? **Poslušaj posnetek št 9.**
4. Kateri grški matematik je pomemben tudi za glasbo? Kaj je odkril?
5. Na kakšen način je bila zapisana glasba?
6. Kdo je bil Apolon in s katerim glasbilom so ga upodabljali?
7. Katera so bila starogrška glasbila? S katerimi bogovi so jih povezovali? **Poslušaj posnetek št 10.**
8. Kaj veš o Seikilovi pesmi? **Poslušaj posnetek št 13 in 14.**
9. Kako imenujemo različico panove piščali pri nas? **Poslušaj posnetek št 11 in 12.**
10. Katere so bile za glasbo pomembne najdbe na naših tleh? Opiši jih.

Srednji vek (cerkvena, posvetna glasba) *Pomagaj si z 8. in 9. učno pesmico ☺*

1. Značilnosti **cerkvene** glasbe (Kje so peli, koliko glasno, v katerem jeziku, s katerim namenom?)
2. Kaj je gregorijanski koral? 3. Kateri sta bili dve obliki gregorijanskega korala? Kako se razlikujeta? **Poslušaj gregorijanske korale, posnetki št 3, 17, 18, 19, 20.**
4. Kako zapisovali gregorijanske korale?
5. Kaj je Guido Areški doprinesel h glasbenemu razvoju? **Poslušaj posnetka št 21 in 22 in ju opiši.**
6. Kaj so nevme?
7. Kakšne je bila kvadratna notacija?
8. Katera je bila prva skladateljica v srednjem veku in s čim vse se je ukvarjala? **Poslušaj posnetek št 23 in 24.**
9. Kako in kdaj se začne **razvijati večglasje**?
10. Kaj je organum? Koliko glasen je notni zapis organuma v SDZ, str. 35?
11. Kaj je kanon? Katero pesem smo peli na ta večglasni način?
12. Pojasni, kako se vodijo glasovi pri polifoniji? Kako smo peli polifono?
13. Pojasni, kako se vodijo glasovi pri homofoniji? Kako smo peli homofonijo?
14. Katere vsebine opeva **posvetna srednjeveška glasba**? V katerem jeziku se poje? Katero srednjeveško pesem smo peli?
15. Kdo so bili izvajalci posvetne glasbe? Kaj vse so morali znati? Kako še imenujemo te pevce? Kaj so počeli?
16. Kaj je Carrmina Burana in kako bi povezal ta pojem s pesmijo O, Fortuna? **Poslušaj posnetek št 25 in 26.**
17. Po čem ti je še znano skladateljevo ime?
18. Katera so bila srednjeveška glasbila? *Pomagaj si z učno pesmico (Dude, fidel, harfa, piščal, portativ ...)* ☺
19. Kaj je saltarelo? **Poslušaj posnetek št 31 in 32.** Katera glasbila prepoznaš v njem?

Renesansa Pomagaj si z 10. učno pesmico ☺

1. V katero časovno obdobje bi uvrstil renesanso?
2. Po kateri umetnosti iz preteklosti so se zgledovali renesančni umetniki?
3. Kako še imenujemo **renesanso**? Utemelji svoj odgovor.
4. Katere glasbene oblike so pisali v renesansi?
5. Kaj je značilno za **motet**?
6. Kaj je značilno za **madrigal**? Kateri sta še drugi posvetni obliki?
7. Kakšna glasbena oblika je **maša**?
8. Kaj pomeni izraz **a cappella**?
9. Naštej renesančne skladatelje vokalne glasbe.
10. Katero skladbo **Giovannija Perluigija da Palestrine** smo poslušali? **Poslušaj posnetek št. 36 in ga opiši.**
11. S katerim namenom je napisal to skladbo?
12. Ali je skladba Odmev madrigal, motet ali maša? Kdo je napisal to skladbo?
13. Katero renesančno skladbo smo še poslušali? Skladatelj, glasbena oblika, naslov.
14. **Jakob Petelin Gallus**: rojstvo, življenje, ustvarjanje. Kako vemo, da je bil slovenskega rodu?
15. Kateri njegovi skladbi smo poslušali? V kateri glasbeni obliki sta napisani? V katerem jeziku?
16. S pomočjo notnega zapisa skladbi podrobneje opiši. **Poslušaj skladbi, št. 46 in 47.**
17. Kaj pomembnega se je na Slovenskem dogajalo v obdobju renesanse?
18. Kaj pomembnega za glasbo je vsebovala prva slovenska knjiga?
19. Kdaj je nastala prva slovenska pesmarica? Kako se je imenovala?
20. Naštej tri glasbila, priljubljena v renesansi.
21. Podrobneje opiši liro.
22. Kaj so tabulature?
23. Kaj je protestantski koral? **Poslušaj posnetek št 45.**
24. Zakaj praznujemo dan reformacije 31. oktobra?

Barok

1. Časovno umesti obdobje.
2. Glasbene značilnosti baročne glasbe (Glej UL.)
3. Kdo so bili **virtuoz**i?
4. Najpomembnejši baročni skladatelji.
5. Kaj pomenijo izrazi stopničasta dinamika, motorični ritem, oratorij, koncert?

Poslušaj odlomek iz Vivaldijevega Koncerta Pomlad (1. stavek) in opiši glasbeni primer (št. 51.)

